12.9.2023

Talousvaliokunta 13.09.2023

K 2/2023 vp Hallituksen vuosikertomus 2022

Ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien vähentäminen HE 230/2018 vp – EV 284/2018 vp

4. ja 5. Hallituksen esitys kotitalouksien velkaantumista rajoittavaksi lainsäädännöksi (HE 101/2022 vp) annettiin eduskunnalle kesällä 2022. Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksyttiin talousvaliokunnan ehdottamin muutoksin alkuvuonna 2023. Hallituksen esitys pohjautui osittain valtiovarainministeriön asettaman työryhmän syyskuussa 2019 julkaistussa mietinnössä Selvitys keinoista ehkäistä kotitalouksien liiallista velkaantumista ehdotettuihin lainsäädäntötoimiin. Hallituksen esityksen pohjalta hyväksyttyyn lainsäädäntöön sisältyy kuluttajaluottoyritysten valvontatehtävien siirto Etelä-Suomen aluehallintovirastosta Finanssivalvontaan sekä kohtuuttoman korkean maksukyvyttömyysriskin omaaville kuluttajille keskittyvien luotonantoliiketoimintamallien kielto. Kuluttajaluottoyritysten valvontatehtävät ovat siirtyneet Finanssivalvonnalle heinäkuussa 2023.

Valtiovarainministeriö yhteistyössä oikeusministeriön kanssa on teettänyt valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan kautta selvityksen pienyritysluotonannon sääntelyvaihtoehdoista. Itä-Suomen yliopiston laatima selvitys valmistui toukokuussa 2023.

Jaakko Weuro, lainsäädäntöneuvos valtiovarainministeriö

Kaivoslaki Nyt – Lakialoite kaivoslain muuttamiseksi KAA 7/2019 vp – EK 40/2020 vp

Kirjaus on edelleen pätevä veron osalta, koska uusi vero tulee voimaan vasta ensi vuonna. Asia ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Merja Sandell, hallitusneuvos valtiovarainministeriö

Eduskunnan lausumassa on todettu, että *Eduskunta edellyttää, että hallitus resursoi laadukkaan lupavalmistelun takaamiseksi kaivosten luvitusta käsittelevät viranomaiset riittävästi ja huolehtii valmisteluun liittyvän tiedon avoimuudesta.*

Hallituksen vuosikertomuksessa 2022 esitettyyn vastaukseen voidaan täydentävänä tietona lisätä, että lausumavastauksen laatimimsen jälkeen hallitus

on hallitusohjelmassaan linjannut kyseisten tehtävien kokoamisesta, samoin kuin muidenkin valtion aluehallinnon lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien, uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden, kun ympäristölupakäsittely (lupa, valvonta- ja ohjaustehtävät) kootaan juridisesti yhtenä viranomaisena toimivaan valtakunnalliseen kokonaisuuteen, jossa hyödynnetään monipaikkaisen työskentelyn mahdollisuuksia. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta.

Hallitusohjelmassa linjataan uudistamisen valmistelu tehtäväksi niin, että uuden mallin mukaan järjestetty valtion aluehallinto käynnistää toimintansa lähtökohtaisesti vuoden 2025, mutta viimeistään vuoden 2026 alusta. Varmistetaan, ettei muutosvaihe vaaranna käynnissä olevien prosessien sujuvuutta. Uudistamisessa huomioidaan valtionhallinnon tuottavuusohjelma ja toimintamenojen sopeutustarve.

Lupa- ja valvontatehtävien kokoamisella yhdeksi valtakunnallisen toimivallan kokonaisuudeksi nykyisistä alueellisen toimivallan neljästä aluehallintovirastosta ja 13 ELY-keskuksesta voidaan arvioida olevan varsinkin pidemmällä aikavälillä positiivisia vaikutuksia resurssien ja osaamisen tehokkaaseen hyödyntämiseen lupien käsittelyssä.

Mikko Saarinen, finanssineuvos valtiovarainministeriö

Tilannehuoneen/ Datahuoneen toiminnan jatkuminen HE 39/2022 vp – EV 56/2022 vp

Datahuoneen toiminta käynnistyi suunnitellusti kesällä 2022. Datahuonepilotille on rahoitus vuosille 2023-2025 ja datahuone on toiminut suunnitellusti valtioneuvoston päätöksenteon tukena useissa poikkihallinnollisissa hankkeissa mm. Venäjän hyökkäyssodan taloudellisiin vaikutuksiin, sähkön hinnannousun vaikutuksiin ja viimeisimpänä rakennusalan tilannekuvaan liittyen. Hallitusohjelmaan sisältyy kirjaus "Datahuoneen vakinaistamista selvitetään", jonka toimeenpano on parhaillaan valtiovarainministeriön vetovastuulla käynnissä.

Olli Kärkkäinen, strategia- ja tutkimusjohtaja valtiovarainministeriö